

Hulpjes bij het determineren-II

Zweefvliegproblemen?

Voor het zweefvliegenproject is het van belang dat determinaties zo betrouwbaar mogelijk gebeuren, en dat bovendien iedereen de soorten op dezelfde manier determineert. Vandaar dat de zweefvliegencommissie in deze rubriek iedere keer aandacht wil geven aan groepen zweefvliegen die niet altijd even makkelijk te determineren zijn. Na *Leucozona* en *Eristalis* volgt hier nu in deel II het algemene maar lastige geslacht *Eupeodes*. Tip: stop een kopie in je tabel en determineer zoveel mogelijk beesten in het veld! Misschien vind je aanvullende veldkenmerken.

Voor onopgeloste problemen kunnen je je wenden tot de 'helpdesk'

Wouter van Steenis: w.vanstenis@natuurmonumenten.nl

Theo Zeegers: fbko@pz.nl

Genus *Eupeodes*

(= *Metasyrphus*)

Dit genus behoort tot de lastige in het tribus *Syrphini*, en wel om twee redenen. Niet alleen zijn de soorten in veel kenmerken erg variabel, maar ook is het verschil tussen mannetjes en vrouwtjes in veel kenmerken sterk ontwikkeld, ook in structuurkenmerken als subtielere beharing op onderdelen.

Enkele wijze raden zijn derhalve op hun plaats:

Zorg dat je genoeg ervaring of vergelijkingsmateriaal hebt. Met name een serie van mannetjes en vrouwtjes van *Eu. luniger* zal onontbeerlijk blijken. Vergelijk altijd mannetjes met mannetjes, vrouwtjes met vrouwtjes. Kijk naar zo veel mogelijk kenmerken, om de variabiliteit beter het hoofd te kunnen bieden. De mannetjes zijn, voor zover het nederlandse soorten zijn, goed te determineren met Dušek & Láška en daarvan afgeleide tabellen (Stubbs 1983, Verlinden 1991). Voor de goede orde: wij sluiten zeker niet uit dat er nog onbeschreven soorten in het Europese materiaal te vinden zijn, maar vooralsnog komen wij tot de conclusie dat al het materiaal uit de Benelux tot bekende soorten behoort, zij het dat die bekende soorten ruimer geïnterpreteerd moeten worden dan vroeger omdat de variabiliteit groot is.

Omdat wij met alle bestaande tabellen problemen hebben, presenteren wij onze eigen tabel, grotendeels gebaseerd op de fijne collectie van Wouter. Van groot belang is het artikel Dušek & Láška (1976) geweest (Act. ent. bohemoslov. 73: 263-282), maar met de huidige kennis van zaken moeten we toch konstaten dat zij de variabiliteit van enkele soorten schromelijk onderschat hebben. Toch danken wij vele nuttige kenmerken aan dit artikel. Latere auteurs hebben dan ook veelal in meer of mindere mate Dušek & Láška gevolgd, zij het dat *Eu. nitens* onjuist staat in Van der Goot (1981) en Barendregt (1991), *Eu. latilunulatus* grotendeels onjuist in Van der Goot (1981). De tabel en met name ook de tekeningen in Verlinden (1991) werkt goed voor typische exemplaren. Dit geldt ook voor Stubbs (1983). Ondanks alles zijn er nog steeds exemplaren die met onderstaande tabel ook niet op naam te brengen zijn. Deze intermediaire beesten vormen echter een kleine minderheid. Probeer dit soort beesten niet perse in een hokje te duwen maar maak een aparte beschrijving van deze probleemgevallen.

Aanwijzingen voor de tabel:

Eu. lapponicus en *Eu. lundbecki* zijn niet opgenomen. Beide zijn eenvoudig te herkennen en voor beide geldt de klassieke regel: 'bij twijfel is het hem niet'.